

**עליות שערים חדות בשוק המניות, מחזורים ערים באג"ח והתגברות הפדיונות בקרנות הנאמנות הכספיות –
במרס 2009**

המסחר בשוקי המניות בחודש מרס, בארץ ובעולם, התאפיין בעליות שערים חדות. השפעה חיובית על השווקים היתה, בין היתר, לרכישות אג"ח ממשלתיות ומגובות משכנתאות בארה"ב ע"י הבנק הפדרלי; תוכנית הממשל האמריקני להצלת הבנקים; רכישות מט"ח ואג"ח ממשלתי ע"י בנק ישראל והורדת הריבית בארץ לרמה נמוכה, חסרת תקדים, של 0.5%. גורמים אלה גברו על השפעתם השלילית של המשך הקשיים בגופים פיננסים ובתעשיית הרכב בארה"ב ופרסום דו"חות כספיים שליליים לשנת 2008 ע"י החברות הבורסאיות. בסיכום חודשי עלו מדדי ת"א-100 ות"א-25 בכ-10% והשלימו עלייה של כ-30% וכ-23%, בהתאמה, מהשפל בו היו בנובמבר 2008.

עליות שערים חדות, בשיעור של כ-20%, נרשמו במניות הנדל"ן הגדולות, שעלו מתחילת השנה בכ-40% לאחר שצנחו בכ-80% אשתקד. מדדי יתר-50 ות"א-75 עלו החודש בכ-15%, בעקבות עלייה במניות הנפט הקשורות לקידוח הגז "דלית", והשלימו עלייה של כ-45% בסיכום הרבעון הראשון של 2009. יצוין כי שותפויות וחברות הנפט זינקו מתחילת השנה בכ-230%, בעקבות הדיווחים על קידוחי הגז, "תמר" ו"דלית", שמול חופי הארץ.

גם בשוק איגרות החוב נרשמו החודש עליות שערים נאות. מדד אג"ח חברות צמודות המדד, עלה במרס בכ-4.5%, ומתחילת השנה עלה בשיעור חד של כ-15%. בחינת מדדי התל-בונד מראה כי מדד תל-בונד 20 עלה החודש בשיעור דומה לאחר עלייה של כ-3% בחודשיים הקודמים, ואילו מדד תל-בונד-40 (שרבות מאיגרות החוב הכלולות בו קשורות לענף הנדל"ן) עלה במרס בכ-5.5% ובכ-17% מתחילת השנה.

איגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד ואיגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות מסוג "שחר", שעלו החודש בכ-3%, השלימו עלייה מתונה של עד 5.5% בסיכום הרבעון הראשון של 2009. מאידך, איגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המט"ח שעלו במרס בכ-1.5% בלבד, השלימו עלייה של כ-13% מתחילת השנה וזאת בהשפעת התחזקות הדולר ביחס לשקל בכ-10%.

מחזור המסחר היומי במניות הסתכם החודש בכ-1.3 מיליארד שקל - גבוה במעט לעומת החודשיים הראשונים של השנה, אך עדיין נמוך בכ-35% מהמוצע אשתקד. מגמה דומה אפיינה את המסחר באופציות על מדד ת"א-25, כאשר במרס נסחרו כ-250 אלף יחידות, מחזור הנמוך בכ-25% לעומת הממוצע בשנת 2008. לעומת זאת, בשוק איגרות חוב נמשכה גם החודש הפעילות הערה והמחזור היומי, שהסתכם החודש בכ-4.6 מיליארד שקל, היה גבוה בכ-15% לעומת מחזור השיא השנתי בשנת 2008.

העדר פעילות בשוק המניות הראשוני נמשך גם במרס והחודש בוצעו הנפקות זכויות אחת בלבד והקצאה פרטית אחת בסכום כולל של כ-35 מיליון שקל. סכום דומה הוזרם לחברות בגין מימוש סופי של כתבי אופציה למניות.

בשוק מוצרי המדדים התווספו במרס 6 סדרות חדשות, ביניהן – 3 תעודות בחסר על מדד ת"א-25, 2 סלי סחורה לזהב ואופציית כיסוי לנפט. 12 סדרות נמחקו החודש מהמסחר וכיום נסחרות 338 תעודות מסוגים שונים, כאשר מניין הסדרות כולל – 58 אופציות כיסוי ו-39 תעודות בחסר. מחזור המסחר היומי במוצרי המדדים, במרס, מהווה כ-20% ממחזור המסחר במניות וממחזור המסחר באג"ח חברות.

הממשלה הגדילה את היקף הנפקות האג"ח בשוק המקומי, מגמה שהחלה בנובמבר 2008, על רקע ההאטה במשק והירידה בהכנסות ממיסים, וגייסה החודש בבורסה סכום של כ-7 מיליארד שקל. כ-82% מהסכום גויסו באמצעות אג"ח לא צמודות וכ-18% באמצעות אג"ח צמודות מדד. מנגד, נרשמו פדיונות ענק של קרן אג"ח מסוג "שחר" בסך של כ-3 מיליארד שקל. כלומר, סך הגיוס נטו הסתכם החודש בכ-4 מיליארד שקל ובסיכום הרבעון הסתכם בכ-7.6 מיליארד שקל.

נתונים עיקריים
(במיליוני שקלים)

2007	2008	1-3/2009		
2,075	1,964	1,209	מניות	מחזור מסחר יומי ממוצע
3,281	4,020	4,566	אג"ח	
21,389	6,230	206	מניות ⁽¹⁾	גיוס הון בישראל
87,117	23,354	4,467	אג"ח לא ממשלתי ⁽²⁾	

(1) כולל הקצאות פרטיות ומימוש אופציות; לא כולל גיוס הון בחו"ל.

(2) כולל אג"ח חברות, מובנות, תעודות פיקדון, אג"ח נ.ש.ר, רצף מוסדיים ומימוש אופציות; לא כולל הקצאות פרטיות לחברות בנות.

במרס גייס הסקטור העסקי בשוק האג"ח, מהציבור וממוסדיים, סכום של כ-2.1 מיליארד שקל:

- בשתי הנפקות לציבור של אג"ח, מרביתן צמודות מדד, גויסו כ-1.4 מיליארד שקל. מרבית הסכום, כ-1.2 מיליארד שקל, גויסה ע"י **מכתשים-אגן** בהנפקת אג"ח הגדולה ביותר מאז פברואר 2008. סכום נוסף בהיקף של כ-0.4 מיליארד שקל גויס בשלוש הקצאות פרטיות של אג"ח צמודות מדד למשקיעים מוסדיים ע"י בנקים. יצוין כי מתחילת השנה גייס הסקטור העסקי מהציבור כ-3.1 מיליארד שקל, כמחצית הסכום באמצעות 8 הקצאות פרטיות של אג"ח - כולן ע"י הבנקים.
- כ-0.3 מיליארד שקל גויסו במסגרת רצף מוסדיים, ע"י החברה הלא בורסאית – **נתיבי גז**. בסיכום הרבעון הראשון של 2009 גויסו כ-1.4 מיליארד שקל בדרך זו.

בקרנות הכספיות התגברו הפדיונות והסתכמו בכ-3 מיליארד שקל במרס, ובכ-2.6 מיליארד שקל בסיכום הרבעון הראשון של השנה. מאידך, בקרנות האג"ח ובקרנות השקליות נרשמו יצירות בהיקף של כ-2.3 וכ-1.3 מיליארד שקל, בהתאמה, ומתחילת השנה הסתכמו בכ-4 מיליארד שקל בכל סוג. בקרנות המנייתיות ובקרנות המשקיעות בחו"ל, לא נרשמה גם החודש פעילות מהותית.

	<u>מרס 2009</u>	<u>1-3/2009</u>
1. ערך שוק (מיליארדי שקלים)		
א. מניות והמירים	587.6	
ב. איגרות חוב (ממשלתיות ואחרות)	669.0	
ג. מלווה קצר מועד	71.2	
2. מחזורי מסחר יומי ממוצע (מיליוני שקלים)		
א. מניות והמירים	1,287	1,209
ב. איגרות חוב	4,569	4,566
ג. מלווה קצר מועד	728	799
3. נגזרים ממוצע יומי (באלפי יחידות)		
א. אופציות וחוזים על מדד ת"א-25	249	244
ב. אופציות וחוזים על מט"ח	33	31
4. גיוס הון וחברות חדשות		
א. מספר "חברות מניות חדשות" בבורסה	0	0
ב. מספר הנפקות לציבור		
ב.1. מניות והמירים	1	4
ב.2. איגרות חוב לא ממשלתיות (ללא מוסדיים)	2	3
ג. היקף ההנפקות וההקצאות (מיליוני שקלים)		
ג.1. מניות והמירים*	71	211
ג.2. מזה: גיוס הון בישראל	71	206
ג.3. איגרות חוב לא ממשלתיות*	2,061	4,467
ג.4. מזה: איגרות חוב נ.ש.ר ו"רצף מוסדיים"	258	1,356
ג.5. איגרות חוב ממשלתיות ברוטו	7,182	22,125
ג.6. איגרות חוב ממשלתיות נטו	3,935	7,618
5. שינוי נומינלי במדדי שערים		
א. ת"א-25	9.4%	11.2%
ב. ת"א-100	10.3%	18.1%
ג. "יתר"	9.8%	26.1%
ד. תל-טק 15	7.7%	25.5%
ה. איגרות-חוב ממשלתיות	2.5%	4.0%
ו. תל-בונד 60	4.8%	11.2%
6. מספר חברות שמניותיהן רשומות	638	
7. גיוס נטו בקרנות נאמנות (מיליוני שקלים)		
א. קרנות מניות	640	5,699
ב. קרנות אג"ח	14	138
ג. קרנות שקליות	2,295	4,288
ד. קרנות כספיות	1,333	4,025
ה. קרנות חו"ל	-2,971	-2,586
ו. קרנות שונות	-33	-172
	2	6

נורית דרור
יחידת המחקר

* כולל מימושי אופציות; לא כולל הקצאות לחברות בנות ומוצרי מדדים.